

SISÄLLYSLUETTELO

LUKIJALLE	V
LYHENTEET	XXII
1 LUKU	
YLEINEN SOVELTAMISALA.....	1
1.1 Arvonlisäverolain yleinen aineellinen ja alueellinen soveltamisala	1
1.2 Suomen ja Yhteisön arvonlisäveroalue	25
2 LUKU	
VEROVELVOLLISUUS.....	29
2.1 Verovelvollisuutta koskeva pääsääntö	30
2.2 Verovelvollisuus kolmikantatilanteissa	33
2.3 Verovelvollisuus yhteisöhankinnasta.....	34
2.4 Vähäinen toiminta.....	35
2.5 Yleishyödylliset yhteisöt	40
2.6 Uskonnolliset yhdyskunnat	57
2.7 Yliopistot ja ammattikorkeakoulut.....	60
2.8 Julkisyhteisöjen verovelvollisuus.....	63
2.8.1 Valtion verovelvollisuus.....	64
2.8.2 Kunnan verovelvollisuus.....	68
2.8.3 Hyvinvointialueen verovelvollisuus.....	73
2.9 Valtiosta erillisinä verovelvollisina pidettävät valtion yksiköt	75
2.10 Kuntaan rinnastettavat yhteisöt.....	76
2.11 Kullan ostajat.....	76
2.12 Päästöoikeuden ostajat	77
2.13 Rakentamispalvelun ostajat	78
2.14 Romun ja jätteen ostajat	87
2.15 Ulkomaalaisen verovelvollisuus Suomessa harjoitetusta myynnistä	93
2.16 Ulkomaalaisen määritelmä.....	99
2.17 Kiinteä toimipaikka Suomessa.....	100
2.18 Hakeutuminen eli vapaaehtoinen verovelvollisuus	104
2.19 Yhtymän verovelvollisuus.....	108
2.20 Rahoitus- ja vakuutustoimintaa harjoittavien elinkeinonharjoittajien ryhmäkisteröinti	110

2.21	Verovelvollisuusryhmän edustaja ja ilmoitusmenettely	119
2.22	Poropalkkunan ryhmäkisteröinti	121
2.23	Konkurssipesän verovelvollisuus	122
2.24	Veron suorittamisvelvollisuuden syntymisajankohta	124
2.24.1	Myynnin vero	125
2.24.2	Rakentamispalvelun oman käytön vero	128
2.24.3	Yhteisöhanke ja yhteisömyynti	129
2.24.4	Sähköisen rajapinnan kautta tapahtuva myynti	130

3 LUKU

VEROLLINEN MYYNTI	133
3.1 Arvonlisäverolaissa tarkoitettu tavara ja palvelu	133
3.2 Arvonlisäverolaissa tarkoitettu myynti	139
3.3 Myyntiin rinnastettava oman tavaran siirto Suomesta toiseen jäsenvaltioon	154
3.4 Tilanteet, joita ei pidetä oman tavaran siirtona Suomesta toiseen jäsenvaltioon	156
3.5 Call off -varastojärjestely	157
3.6 Arvoseteleiden arvonlisäverotus	162
3.6.1 Arvoseteleiden määritelmät	163
3.6.2 Arvoseteleiden verokohtelu	166
3.7 Komissiokaupan muodossa harjoitettua toimintaa koskeva erityissäännös	169
3.8 Tavaroiden etämyynnit ja sähköisen rajapinnan ylläpitäjän verovelvollisuus	175
3.8.1 Tavaroiden etämyynnin käsitteet	175
3.8.2 Sähköisen rajapinnan ylläpitäjän verovelvollisuus	179
3.9 Yritysjärjestelyt	181
3.9.1 Sääntelyn tausta	181
3.9.2 Liikkeen tai sen osan luovutus	182
3.9.3 Liikkeen luovutus yleisuraantona	183
3.9.4 AVL 19c §:n soveltamisen edellytyksistä	187
3.9.5 AVL 19c §:n soveltamisalan ulkopuolelle jäävät yritysjärjestelytilanteet	192
3.10 Verollinen oma käyttö	194
3.11 Tavarain oma käyttö	196
3.12 Palvelun oma käyttö	206
3.13 Vähäinen oma käyttö	214
3.14 Rakentamispalvelujen ja kiinteistöhallintapalvelujen erityissääntely	216
3.15 Tavarain käyttöoikeuden oma käyttö	216
3.16 Tavarain näytteet ja mainoslahjat	217

3.17	Työpaikkaruokailun oman käytön verotusta koskeva erityissäännös.....	221
3.18	Valtion oma käyttö.....	223

3 A LUKU

TAVARAN YHTEISÖHANKINTA.....		225
3A.1	Tavarán ostosta aiheutuva yhteisöhanKinta.....	226
3A.2	Tavarán siirrot Suomeen, joita ei käsitellä yhteisöhanKintana.....	233
3A.3	Muut yhteisöhanKintaa koskevat erityisedellytykset.....	235
3A.4	Uudet kuljetusvälineet.....	237
3A.5	Valmisteveron alaiset tavarat.....	239
3A.6	Hakeutuminen yhteisöhanKinnasta verovelvolliseksi.....	240
3A.7	Toiseen jäsenvaltioon maahantuodun tavarán yhteisöhanKinta....	240
3A.8	Tavarán siirto toisesta EU-jäsenvaltiosta Suomessa olevaan call off -varastoon.....	241
3A.9	Call off -varastojärjestelyn edellytysten lakkaaminen.....	243

4 LUKU

POIKKEUKSET MYYNNIN VEROLLISUUDESTA.....		245
4.1	Veroton kiinteistön käyttöoikeuden luovutus.....	245
4.1.1	Arvonlisäverolain kiinteistömääritelmä.....	252
4.1.2	Verolliset kiinteistönluovutukset.....	258
4.1.3	Vapaaehtoinen verovelvollisuus kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta.....	278
4.2	Rakentamispalvelun oma käyttö – omaan lukuun rakentaminen ja gryndaus.....	296
4.3	Rakentamispalvelun oma käyttö – itselle rakentaminen.....	305
4.4	Kiinteistöhallintapalvelun oma käyttö.....	306
4.5	Kiinteistön luovutus ennen käyttöönottamista.....	318
4.6	Veroton postipalvelu.....	321
4.7	Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut.....	323
4.7.1	Verottoman terveyden- ja sairaanhoitopalvelun määritelmä.....	327
4.7.2	Terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvät verottomat hyödykkeet....	343
4.8	Sosiaalihuolto.....	348
4.8.1	Verottoman sosiaalihuollon määritelmä.....	349
4.8.2	Varhaiskasvatuspalvelut.....	359
4.9	Covid-19-epidemian torjunnassa käytettävät tavarat ja palvelut .	361
4.10	Koulutus.....	363
4.10.1	Verovapauden laajuus.....	363
4.10.2	Verottoman koulutuksen määritelmä.....	369
4.11	Hengellinen apu.....	382
4.12	Rahoituspalvelut.....	382

4.12.1	Verottomat rahoituspalvelut	384
4.12.2	Asunto- tai kiinteistöyhtiön osakkeiden myynti ja välitys.....	412
4.13	Sijoituskullan myynti ja välitys	413
4.13.1	Sijoituskullan määritelmä	413
4.13.2	Vapaaehtoinen verovelvollisuus sijoituskullan myynnistä	415
4.14	Vakuutuspalvelut	418
4.15	Esiintymispalkkiot ja eräät immateriaalioikeudet	426
4.16	Yleishyödyllisen yhteisön jäsenlehti	433
4.17	Vesialukset	435
4.18	Eräät muut verottomat tavarat ja palvelut	439
4.18.1	Käyvät maksuvälineet	440
4.18.2	Arpajaiset ja rahapelit	440
4.18.3	Haudanhoitopalvelut	441
4.18.4	Kullan myynti keskuspankille	442
4.18.5	Poimijan myymät marjat ja sienet	442
4.18.6	Sokeat henkilöt.....	443
4.18.7	Yhteenliittymän jäsenilleen myymät palvelut	443
4.18.8	Eräät myynnit sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle	446
4.18.9	Muussa kuin vähennykseen oikeuttavassa käytössä olleen hyödykkeen myynti	447

5 LUKU

MYynti JA YHTEISÖHANKINTA SUOMESSA	451	
5.1	Ulkomaankaupan arvonlisävero-kohtelun ratkaiseminen.....	451
5.2	Tavaroiden myynnin yleissäännös.....	459
5.2.1	Pääsääntö.....	459
5.2.2	Tavaroiden myynti asennettuna tai koottuna.....	463
5.3	Tavaroiden etämyynti.....	466
5.3.1	Yhteisön sisäinen tavaroiden etämyynti.....	467
5.3.2	Maahantuotavien tavaroiden etämyynti.....	468
5.4	Kuljetuksen liittäminen myynnissä sähköistä rajapintaa käyttämällä.....	469
5.5	Kuljetuksen liittäminen myyntiin Yhteisön sisäisissä ketjuliiketoimissa	470
5.6	Myynti kuljetusvälineessä Yhteisön alueella	471
5.7	Sähkön ja verkon kautta toimitettavan kaasun tai lämpö- ja jäähdytysenergian myynti	473
5.8	Yhteisöhankinta Suomessa	475
5.8.1	Pääsääntö.....	475
5.8.2	Turvaverkkosääntö	476
5.8.3	Kolmikantakauppa	477
5.9	Palvelujen myyntimaasäännökset.....	481
5.9.1	Palvelun myynnin pääsäännöt.....	483

5.9.2	Kiinteistöön liittyvät palvelut	494
5.9.3	Henkilökuljetuspalvelut	497
5.9.4	Tavarankuljetuspalvelut	498
5.9.5	Kuljetukseen liittyvät tai irtaimeen omaisuuteen kohdistuvat palvelut.....	500
5.9.6	Kuljetusvälineen vuokraus.....	502
5.9.7	Kulttuuri-, viihde- ja muut vastaavat palvelut	505
5.9.8	Ravintola- ja ateriapalvelut.....	510
5.9.9	Matkatoimistopalvelut.....	511
5.9.10	Immateriaalipalvelut	512
5.9.11	Radio- ja televisiolähetyspalvelut, sähköiset palvelut sekä telepalvelut	517
5.9.12	Välityspalvelut	528
5.9.13	Etämyyntiä sekä radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja ja telepalveluja koskeva raja-arvo.....	530

6 LUKU

KANSAINVÄLISEEN KAUPPAAN LIITTYVÄT VEROTTOMUUDET.	533
6.1 Tavarankuljetus	533
6.1.1 Kuljetus myyjän toimeksiannosta	535
6.1.2 Kuljetus ostajan toimeksiannosta	537
6.1.3 Myynti ex works -ehtoin.....	540
6.1.4 Tavaratoimitukset rahtityöliikkeen kautta EU:n ulkopuolelle.....	541
6.1.5 Ahvenanmaa.....	542
6.1.6 Tavarankuljetus EU:n ulkopuolelle muista EU:n jäsenvaltioista.....	544
6.2 Tavarankuljetukseen rinnastettavat verottomuudet	545
6.2.1 Tavarankuljetus ulkomaiselta takuunantajalta.....	545
6.2.2 Ilma-aluksiin liittyvä veroton myynti kansainvälistä lento- liikennettä harjoittavalle	546
6.2.3 Ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevat vesi- ja ilma-alukset.....	547
6.3 Matkailijamyynti	551
6.4 Veroton palvelun myynti	556
6.4.1 Kuljetuspalvelut ja kuljetukseen välittömästi liittyvät palvelut.....	557
6.4.2 Ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevat vesi- ja ilma-alukset.....	560
6.4.3 Ilma-aluksiin liittyvä veroton palvelun myynti kansainvälistä lentoliikennettä harjoittavalle.....	563
6.4.4 Irtaimen esineeseen kohdistuvat työsuoritukset	564
6.4.5 Takuukorjaukset	566
6.4.6 Matkatoimistopalvelut.....	566
6.4.7 Yhteiskuljetukset Azoreille tai Madeiralalle.....	567
6.4.8 Henkilökuljetuspalvelut suoraan ulkomaille tai ulkomailta.....	567
6.4.9 Verotta myytävien tavaroiden välitys.....	568

6.4.10	Postiliikennettä koskeva kuljetuspalvelu	569
6.5	Vapautus käännetyistä verovelvollisuudesta	570
6.6	Tavaran yhteisömyynti	571
6.6.1	Yhteisömyynnin perustilanne	574
6.6.2	Yhteisömyynnin ja -hankinnan käytännön kysymyksiä	579
6.6.3	Yhteisömyynnin poikkeussäännökset	586
6.7	Diplomaattimyynit, kansainväliset järjestöt, EU:n toimielimet, NATO-joukot	589
6.7.1	Myynti toisiin jäsenvaltioihin	589
6.7.2	Moottorijoukon veroton myynti	592
6.8	Verottomat yhteisöhankinnat	593
6.9	Suomeen päätyvä kolmikantakauppa	594
6.10	Väliaikaiseen varastointiin ja varastointimenettelyihin liittyvät verottomuudet	596
6.10.1	Veroton myynti	597
6.10.2	Verovarastointimenettelyssä varastoitavat tavarat	598
6.10.3	Verovarastointimenettelyn määritelmä	600
6.10.4	Verovaraston perustaminen	601
6.10.5	Verotettava tavaran siirto varastointimenettelystä	602
6.10.6	Verovelvollisuus tavaran siirrosta	603
6.10.7	Tavaran siirron veron peruste	603

7 LUKU

VERON PERUSTE	605
7.1 Myynnistä suoritettavan veron peruste	607
7.1.1 Keskeinen sisältö	607
7.1.2 Veron perusteeseen kuulumattomat erät	616
7.2 Yhteisöhankinnan veron peruste	627
7.3 Valmisteveronalaisten tuotteiden yhteisöhankinnan veron peruste	629
7.4 Veron peruste etuyhteystilanteissa	629
7.5 Arvoseteleiden veron perustetta koskeva erityistilanne	636
7.6 Tavaran oman käytön veron peruste	637
7.7 Palvelun oman käytön veron peruste	638
7.8 Veron peruste AVL 33 §:n tarkoittamissa tilanteissa	644
7.9 Oman käytön veron perusteeseen ei kuulu veron osuutta	645
7.10 Oikaisuerät	646
7.11 Yhteisöhankinnan veron oikaiseminen	653
7.12 Tuet ja avustukset	654
7.13 Käytetyt tavarat sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineet	659
7.13.1 Marginaaliverotusmenettelyn soveltamisala	660
7.13.2 Veron peruste	671
7.13.3 Ahvenanmaan erityissäännökset	675

7.14	Matkatoimistopalvelut	676
7.14.1	Menettelyn soveltamisedellytykset.....	677
7.14.2	Veron peruste.....	682
7.14.3	Ahvenanmaa.....	685
7.14.4	Matkanjärjestäjien toiminnan verotukseen liittyviä ongelmia.....	685
7.15	Valuutan muunto	686
7.16	Vain osittain vähennykseen oikeuttavassa käytössä olleen hyödykkeen myynti	687
7.17	Hyödykkeen osittainen omaan käyttöön otto	687

8 LUKU

	VEROKANTA	689
8.1	Yleinen verokanta	690
8.2	14 prosentin verokanta	691
8.3	10 prosentin verokanta	695
8.3.1	Henkilökuljetus.....	696
8.3.2	Majoitustoiminta.....	699
8.3.3	Käyntisataman käyttöoikeus.....	706
8.3.4	Liikuntapalvelut.....	706
8.3.5	Kulttuuri- ja viihdetilaisuudet.....	710
8.3.6	Yleisradiotoiminnan rahoitus.....	712
8.3.7	Lääkkeet.....	713
8.3.8	Kirja.....	715
8.3.9	Sanoma- ja aikakauslehdet.....	720
8.3.10	Taide-esine.....	724
8.3.11	Keräily- ja antiikkiesineiden maahantuonti Ahvenanmaalta.....	725
8.3.12	Tekijänoikeuden haltijoita edustavien järjestöjen saamat korvaukset.....	725
8.3.13	Verovelvolliseksi hakeutuneet esiintyvät taiteilijat, muut julkiset esiintyjät ja urheilijat.....	726
8.4	Palautuskelpoiset pakkaukset ja kuljetustarvikkeet	727

9 LUKU

	TAVARAN MAAHANTUONTI	729
9.1	Maahantuonnin käsite arvonlisäverotuksessa	732
9.2	Suomessa tapahtuva maahantuonti	735
9.2.1	Maahantuonnin arvonlisäverotusta lykkäävät tulliselvitys- muodot ja -menettelyt.....	735
9.2.2	Yhteisön tullialueelta mutta Yhteisön veroalueen ulkopuolelta tuotavat tavarat.....	738
9.3	Verovelvollisuus ja vastuu verosta	739
9.4	Veron suorittamisvelvollisuuden syntyhetki	741

9.5	Veron peruste	741
9.5.1	Pääsääntö	741
9.5.2	Tietovälineet ja niille tallennetut atk-ohjelmat	743
9.5.3	EU:n ulkopuolella käsiteltävänä ollut tavara	745
9.5.4	Kuljetus-, lastaus- yms. liitännäiskustannukset	746
9.5.5	Tuontiverot ja maksut	747
9.5.6	Tulli- tai verovarastointimenettelyssä olleet tavarat	747
9.5.7	Arvonlisäveroton maahantuonti	748
9.5.8	Tietovälineelle tallennetun erikoisohjelman tuonti	754
9.5.9	Toiseen jäsenvaltioon yhteisömyyntiin liittyen kuljetettavat tavarat	755
9.5.10	Matkustajan tuomiset EU:n ulkopuolelta	756
9.5.11	Kansainvälisiin sopimuksiin perustuva tuonnin verovapaus	760
9.6	Veron ilmoittamista ja maksamista koskeva erityisjärjestely	760
9.7	Arvonlisäveron palauttaminen tullin palautus- ja peruutus- sekä valitustilanteissa	763
9.8	Erityismenettelyyn määrääminen	764
9.9	Maahantuonnin arvonlisäverotuksessa sovellettava menettely	766
9.10	Valuutan muunto	767
9.11	Maahantuonnissa kannettava pienin arvonlisäveron määrä	767
9.12	Maahantuonnista suoritettavan veron maksamisen viivästysseuraamukset	768
9.13	Maahantuonnin arvonlisäveroa koskevalle palautukselle maksettava korko	769
9.14	Tullin antamaa ennakkoratkaisua koskeva muutoksenhaku	769
10 LUKU		
VÄHENNETTÄVÄ VERO		
10.1	Yleinen vähennysoikeus	772
10.1.1	Säännöksen sisältö	772
10.1.2	Vähennyksen tekijään liittyvät edellytykset	773
10.1.3	Hankintatarkoitukseen liittyvät edellytykset	804
10.1.4	Vähennettävä vero	843
10.2	Tosite ja tullauspäätös vähennysoikeuden edellytyksenä	852
10.2.1	Tositteen merkitys	853
10.2.2	Tullauspäätöksen merkitys	857
10.2.3	Tositteeseen merkitty ostaja ja tullauspäätökseen merkitty tavaranhaltija	858
10.3	Autoveropäätös vähennysoikeuden edellytyksenä	858
10.4	Tavaran siirrosta varastointimenettelystä suoritettavan veron vähentämisedellytykset	859
10.5	Rakentamispalveluja koskevat erityisvähennykset	859
10.5.1	Pykälän merkitys	859

10.5.2	Perustajaurakoitsijalta tai -rakennuttajalta ostettujen palvelujen vähentäminen.....	860
10.5.3	Rakentamispalvelun tai kiinteistön luovutuksesta suoritettavaa veroa koskeva selvitys	861
10.6	Takautuva vähennys	862
10.6.1	Säännöksen tarkoitus	862
10.6.2	Vähennettävä vero	863
10.6.3	Vähennysoikeuden syntyajankohta.....	863
10.6.4	Hakeutumista koskeva aikaraja	865
10.7	Energiävähennykset	867
10.7.1	Pykälän merkitys.....	867
10.7.2	Vähennettävä vero	868
10.7.3	Selvitys veron määrästä.....	869
10.8	Hyödykkeen käyttötarkoituksen muutos	869
10.8.1	Vähennyksen tarkistaminen	869
10.8.2	Alkuvarastovähennys.....	871
10.8.3	Verovelvollisen laatima tosite vähennysoikeuden edellytyksenä.	873
10.9	Vuokratun tavaran maahantuonti	873
10.10	Vähennysoikeuden rajoitukset	874
10.10.1	Pykälän tarkoitus	875
10.10.2	Vähennysrajoituksen alaisiin kiinteistöihin kohdistuvat kustannukset.....	875
10.10.3	Työmatkakustannukset	877
10.10.4	Edustusmenot.....	880
10.10.5	Ajoneuvot ja alukset.....	889
10.11	Matkanjärjestäjää koskeva vähennysoikeuden rajoitus	897
10.12	Käytettyjä tavaroita sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineitä koskeva vähennysoikeuden rajoitus	898
10.13	Valtiota koskeva vähennysoikeuden rajoitus	899
10.14	Vähennysoikeuden jakaminen	900
10.14.1	Kustannusten kohdentaminen.....	900
10.14.2	Osittain vähennykseen oikeuttavaan käyttöön tulevat tavarat ja palvelut.....	901
10.14.3	Kustannusten jakaminen eli osittaisen vähennyksen tekeminen	903
10.15	Vähennyksen oikaisu	915

11 LUKU

KIINTEISTÖINVESTOINTIA KOSKEVAN VÄHENNYKSEN

TARKISTAMINEN	919
11.1 Kiinteistöinvestoinnin määritelmä	920
11.2 Tarkistamisen aiheuttavat tilanteet.....	923
11.3 Kiinteistön käyttöoikeuden haltijan tarkistus oikeus ja -velvollisuus.....	932

11.4	Tarkistuskausi.....	934
11.5	Käyttötarkoituksen muutokset ennen tarkistuskauden alkamista	936
11.6	Tarkistuksen laskeminen	938
11.6.1	Vuosittainen tarkistus vai kertatarkistus.....	938
11.6.2	Tarkistettavan veron laskeminen.....	941
11.7	Tarkistusoikeuden ja -velvollisuuden siirto	944
11.7.1	Kiinteistön luovutus.....	944
11.7.2	Kiinteistön käyttöoikeuden luovutus.....	946
11.7.3	Tarkistusoikeuden ja -velvollisuuden siirtyminen verovelvollisuusryhmälle.....	947
11.7.4	Tarkistusoikeuden ja -velvollisuuden siirtymisen vaikutukset.....	948
11.7.5	Vastuut tarkistusoikeuden ja -velvollisuuden siirrossa.....	951
11.8	Yhdellä kertaa suoritettun tarkistuksen oikaisu.....	953
11.8.1	Oikeus kertatarkistuksen oikaisuun	953
11.8.2	Kertatarkistusta koskevan oikaisun suorittaminen.....	954
11.9	Tarkistusoikeuden ja -velvollisuuden huomioon ottaminen	955
11.10	Tarkistusoikeuden ja -velvollisuuden esittäminen tilinpäätöksessä	957

12 LUKU

VERON PALAUTTAMINEN MUILLE KUIN VEROVELVOLLISILLE ...	961	
12.1	Ulkomaiset elinkeinonharjoittajat	962
12.2	Sijoituskullan myyntiä koskeva ulkomaalaispalautus	968
12.3	Sijoittautumisvaltion palautukselle asettamat edellytykset	968
12.4	Ulkomaalaispalautuksen vähimmäismäärä	970
12.5	Diplomaattiset hankinnat	971
12.6	Diplomaattisia hankintoja koskeva palautusmenettely	972
12.7	Euroopan unioni ja muut kansainväliset järjestöt	973
12.8	Julkisyhteisöt.....	976
12.8.1	Pykälän tarkoitus	977
12.8.2	Palautettava vero.....	978
12.8.3	Palautusoikeutta koskevat rajoitukset.....	980
12.8.4	Palautuksen hakeminen.....	984
12.9	Kuntien laskennallinen palautus.....	984
12.9.1	Säännöksen merkitys.....	985
12.9.2	Palautukseen oikeuttavat hankinnat.....	985
12.9.3	Laskennallisen palautuksen suuruus	989
12.10	Ulkomaankauppaa ja verotonta toimintaa harjoittavat yritykset...	990
12.10.1	Säännöksen sisältö	990
12.10.2	Palautukseen oikeuttavat toiminnot.....	991
12.10.3	Palautettava vero.....	995
12.10.4	Palautusmenettely.....	995
12.11	Verotonta sijoituskullan myyntiä koskeva palautusoikeus	996

12.12	Ulkomaalaisen palautusoikeuden rajaaminen.....	997
12.13	Palautusoikeuden suhde lain muihin aineellisiin ja menettelyjä koskeviin säännöksiin	998
12.14	Uusien kuljetusvälineiden myyntiä koskeva palautus	1001
12.15	Tavaran maahantuonnin veron palauttaminen muille oikeushenkilöille kuin elinkeinonharjoittajille.....	1002
12.16	Uusia kuljetusvälineitä ja maahantuontia koskeva palautusmenettely.....	1003

12 A LUKU

PALVELUJEN MYYNTIÄ, TAVAROIDEN ETÄMYYNTIÄ SEKÄ ERÄITÄ SÄHKÖISTÄ RAJAPINTAA KÄYTTÄMÄLLÄ TEHTÄVIÄ TAVAROIDEN MYYNTEJÄ KOSKEVAT ERITYISJÄRJESTELMÄT		1005
12A.1	Yhteisöön sijoittautumattomia palvelujen myyjiä koskeva erityisjärjestelmä	1007
12A.2	Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä, eräitä sähköistä rajapintaa käyttämällä myytyjä tavaroita ja Yhteisöön sijoittautuneiden verovelvollisten myymiä palveluita koskeva erityisjärjestelmä	1012
12A.3	Maahantuotavien tavaroiden etämyyntiä koskeva erityisjärjestelmä	1021
12A.4	Erityisjärjestelmille yhteisiä menettelysäännöksiä	1029

13 LUKU

AJALLINEN KOHDISTAMINEN		1045
13.1	Pääsääntönä suoriteperuste	1046
13.2	Laskutus- tai maksuperuste tilikauden aikana	1052
13.3	Myyntin veron maksuperusteiseen kohdistamiseen oikeutetut ..	1054
13.4	Sähköisten rajapintojen ylläpitäjät	1057
13.5	Kansainväliset palvelut.....	1057
13.6	Yhteisömyynti	1059
13.7	Yhteisöhankinta.....	1059
13.8	Oikaisuerät ja luottotappio	1060
13.9	Palautuskelpoisista pakkauksista ja kuljetustarvikkeista suoritettavan veron oikaisu	1061
13.10	Marginaaliverotus.....	1062
13.11	Vähennysten kohdistaminen.....	1063
13.12	Yhteisöhankinta.....	1066
13.13	Tilikauden aikana voidaan soveltaa laskutus- tai maksuperustetta	1066
13.14	Vähennettävän veron maksuperusteinen kohdistaminen	1067
13.15	Rakentamispalvelut ja kiinteistöt	1068

13.16	Alkuvarastovähennys ja taannehtivasti rekisteröitävän hakeutujan takautuva vähennys.....	1069
13.17	Vähennettävän veron oikaisuerät.....	1070
13.18	Vähennysten tarkistukset.....	1070

13 A LUKU

YLEINEN VEROTUSMENETTELY JA MUUTOKSENHAKU 1073

13A.1	Oma-aloitteisten verojen verotus-menettelylain ja arvonlisäverolain menettelysäännösten välinen suhde	1073
13A.2	Arvonlisäveron maksaminen ja vähentämättä jääneen veron palauttaminen.....	1074
13A.3	Verokauden määräytyminen.....	1076
13A.4	Verokaudelta tilitettävä vero	1076
13A.5	Vastuu verosta.....	1077

14 LUKU 1081

14 A LUKU

VEROVELVOLLISUUDEN ALARAJAAN LIITTYVÄ HUOJENNUS... 1083

14A.1	Huojennuksen tavoitteet.....	1083
14A.2	Huojennuksen laskemisperusteet.....	1083
14A.3	Huojennusmenettely.....	1086

15 LUKU

VERON PALAUTTAMINEN ERÄILLE ULKOMAISILLE

ELINKEINONHARJOITTAJILLE 1091

15.1	Yhteisöön sijoittautumattomat elinkeinonharjoittajat	1091
15.1.1	Palautusajanjakso.....	1091
15.1.2	Palautushakemus ja sen liitteet.....	1094
15.1.3	Palautuksen maksaminen.....	1095
15.1.4	Tiedoksisaanti.....	1096
15.1.5	Muut sovellettavat säännökset.....	1096
15.2	Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet elinkeinonharjoittajat.....	1097
15.2.1	Palautuksen hakeminen sähköisen tietojärjestelmän kautta	1097
15.2.2	Palautusajanjakso.....	1098
15.2.3	Palautushakemus ja sen liitteet.....	1099
15.2.4	Vähennyksen suhdeluvun tarkistusmenettely.....	1101
15.2.5	Hakemuksen vastaanottamisesta ja palautuspäätöksestä ilmoittaminen.....	1102
15.2.6	Lisätietojen pyytäminen	1102
15.2.7	Palautusta koskevan päätöksen määräaika.....	1103
15.2.8	Palautuksen maksaminen.....	1104

15.2.9	Palautuskorko.....	1105
15.2.10	Palautushakemusta koskevien ilmoitusten, lisätietopyyntöjen ja päätösten lähettäminen hakijalle.....	1105
15.2.11	Muut sovellettavat säännökset.....	1107

15 A LUKU

TOISIIN JÄSENVALTIOIHIN TEHTÄVÄT PALAUTUSHAKEMUKSET	1109

16 LUKU

VEROVIRANOMAISET	1111
16.1 Verohallinnon tehtävät.....	1111
16.2 Tullilaitoksen toimivalta arvonlisäverotuksessa.....	1112

17 LUKU

PERUSTAMISILMOITUS JA YHTEENVETOILMOITUS	1117
17.1 Rekisteröintiin liittyvät ilmoitukset.....	1117
17.2 Yhteenvedoilmoitus.....	1121
17.3 Sähköiset ilmoitukset.....	1123
17.4 Yhteenvedoilmoitusten antaminen.....	1124
17.5 Ilmoitusten allekirjoittaminen.....	1124
17.6 Ilmoituksenantovelvollinen.....	1125
17.7 Todistus asiakirjan vastaanottamisesta.....	1126
17.8 Kehotus täyttää ilmoitusvelvollisuus ja ilmoituksen täydentäminen.....	1126
17.9 Yhteenvedoilmoitus ja laiminlyöntimaksu.....	1127

18 LUKU

REKISTERÖINTI	1129
18.1 Rekisteröityminen arvonlisäverovelvolliseksi.....	1129
18.2 Arvonlisäverovelvollisten rekisterin käyttötarkoitus.....	1132
18.3 Rekisteriin merkitsemisen ajankohta.....	1132
18.4 Veroedustaja.....	1135
18.5 Rekisteristä poistamisen ajankohta.....	1136
18.6 Hakeutuneen yhteisöhenkilön verovelvollisuuden kesto.....	1141
18.7 Rekisteröintiasiassa valituskelpoinen päätös vain pyydettyä.....	1141
18.8 Arvonlisäverovelvollisten rekisterin tietojen säilyttäminen.....	1142

19 LUKU	1143

20 LUKU

OHJAUS JA ENNAKKORATKAISU	1145
20.1 Verohallinnon ohjaus.....	1145
20.1.1 Suullinen ohjaus.....	1146
20.1.2 Kirjallinen ohjaus	1146
20.2 Verohallinnon ennakkoratkaisu.....	1147
20.3 Keskusverolautakunnan ennakkoratkaisu.....	1150

21 LUKU	1151

22 LUKU

LASKUT JA MUUT TOSITTEET	1153
22.1 Kirjanpidon ja arvonlisäverotuksen suhde.....	1153
22.2 Minkä maan laskutussäännöksiä sovelletaan	1153
22.3 Tositteen antovelvollisuus	1157
22.4 Laskun muoto ja sisältö.....	1162
22.5 Kevennetty laskumerkintävaatimus.....	1171
22.6 Laskujen aitouden varmistaminen.....	1172
22.7 Erityisvähennyksiä koskevat selvitykset.....	1174
22.8 Verohallinnon harkintaan perustuva vähennyksen hyväksyminen	1176
22.9 Liikkeen luovutukseen liittyvä selvitysvelvollisuus.....	1177
22.10 Tarkistus-oikeuden ja -velvollisuuden siirrosta annettava selvitys..	1179
22.11 Laskujen säilyttäminen	1181
22.12 Diplomaattisten hankintojen ostolaskujen säilyttäminen.....	1184
22.13 Toiseen jäsenvaltioon kuljetettuja tavaroita koskeva luettelonpitovelvoite	1184
22.14 Asiakkaan tunnistamisvelvoite myytäessä sijoituskultaa.....	1187
22.15 Sähköisten rajapintojen ylläpitäjien kirjanpitovelvollisuus.....	1188

22 A LUKU

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET	1191
22A.1 Veronhuojennus erityisestä syystä.....	1191
22A.2 Muiden kuin kirjanpitovelvollisten verovelvollisten tilikausi.....	1192
22A.3 Yhteisön veroalueen ulkopuolelle vietävän tavarahan tullimuodollisuudet.....	1193
22A.4 Sähköinen asiointi.....	1194
22A.5 Arvonlisäveroasetus.....	1194

23 LUKU

VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET	1195
23.1 Toimitusperiaate	1196
23.2 Vähennyskelvottoman liikevaihtoverollisena hankitun tavarän myynti.....	1196

LIITTEET

Liite 1 Verotusmenettely ja veronkanto	1203
Liite 2 X § Arvonlisäverovastike	1211
Liite 3 Yleisohje arvonlisäveron kirjaamisesta	1213
Liite 4 Veroilmoitus oma-aloitteisista veroista.....	1239
Liite 5 Yhteenvetoilmoitus.....	1241
Liite 6 Y1 Perustamisilmoitus	1242
Liite 7 Sitoumus	1257

OIKEUSTAPAUSHAKEMISTO.....	1259

ASIAHAKEMISTO	1276